

Sygn. IX. GC. 964/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków, 17 grudnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy w składzie:

sędzia SO Dariusz Pawłyszcz

protokółant st. sekr. sąd. Aleksander Powroźnik

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Krakowie 17 grudnia 2015r. sprawy z powództwa A. P.przeciwko (...) Sp. z o.o. w K. o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwał wspólników z 22 czerwca 2015r.

I stwierdza nieważność uchwał wspólników pozwanej spółki z 22 czerwca 2015r. o przyjęciu porządku obrad, odwołaniu powoda z zarządu i powołaniu A. M. na prezesa zarządu;

II nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu kręgowego w Krakowie koszty sądowe 4.000 (cztery tysiące) zł.

UZASADNIENIE

Powodowy wspólnik wniósł o:

1. stwierdzenie nieważności uchwał wspólników pozwanej spółki z 22 czerwca 2015r. powziętych bez formalnego zwołania zgromadzenia, ponieważ nie był reprezentowany cały kapitał, a w szczególności zamiast powoda w zgromadzeniu wziął udział rzekomy nabywca jego udziałów,
2. uchylenie uchwał (na wypadek braku podstaw do stwierdzenia ich nieważności), ponieważ uchwały są sprzeczne z umową spółki i mają na celu pokrzywdzenie powodowego wspólnika.

W odpowiedzi na pozew [k.179] pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa, ponieważ powód utracił swoje udziały na mocy umowy przewłaszczenia z 30 czerwca 2014r.

Sąd ustalił, co następuje:

Powodowy wspólnik posiadał 44.000 z 44.001 udziałów pozwanej spółki z o.o. i był jej jedynym członkiem zarządu, a P. R. posiadał jeden udział. P. R. posiadał także połowę udziałów (...) Sp. z o.o. i był jej prezesem upoważnionym do jednoosobowej reprezentacji. Umowa spółki do zbycia udziału na rzecz osoby niebędącej wspólnikiem wymagała zgody spółki wyrażonej w formie uchwały wspólników (§ (...) k.50).

Umową przedwstępną z 30 czerwca 2014r. [k.101] pozwana spółka - reprezentowana przez powoda - w imieniu własnym oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k., w której była komplementariuszem, zobowiązała się sprzedać (...) Sp. z o.o. nieruchomości w terminie do 1 listopada 2014r. Zawartą w tym samym dniu umową [k.105] powód w imieniu własnym poręczył wykonanie przez sprzedawców umowy przedwstępnej i na zabezpieczenie tego obowiązku (tj. poręczenia) przeniósł na kupującego (tj. (...) Sp. z o.o.), reprezentowanego przez P. R., własność swoich 44.000 udziałów w pozwanej spółce (§ (...)) zawierając w umowie oświadczenie, że umowa pozwanej spółki nie ogranicza zbywalności udziałów (§ (...)). Kupujący zobowiązał się do korzystania z udziałów "w sposób niewykraczający poza granice uzasadnione zabezpieczeniem". W razie niewykonania przez sprzedawców umowy przedwstępnej kupujący miał prawo sprzedać przewłaszczone udziały (§ (...)) i zaspokoić z uzyskanej ceny swoje roszczenia wynikające z umowy przedwstępnej.

Powód na 23 czerwca 2015r. zwołał zgromadzenie wspólników [protokół k.129], na którym wbrew P. R. przegłosował uchwały o zmianie umowy spółki przez przeniesienie siedziby spółki z K. do G. oraz dopuszczenie do odbywania zgromadzeń wspólników także w S. lub G.. P. R. zgłosił sprzeciwy, podnosił także brak prawa powoda do głosowania ze względu na przewłaszczenie udziałów na (...) Sp. z o.o. [k.130].

W dniu 10 lipca 2015r. (...) Sp. z o.o. złożyła wniosek [k.114] o ujawnienie w KRS siebie jako właściciela 44.000 udziałów pozwanej spółki w miejsce powoda. Post. z 31 lipca 2015r. [k.128] sąd rejestrowy oddalił wniosek ze względu na brak legitymacji wspólników do składania wniosków o wpis do KRS. Wówczas drugi wspólnik i członek zarządu (...) Sp. z o.o. A. M. w imieniu pozwanej spółki - jako jej jednoosobowy zarząd - złożył w sądzie rejestrowym nową listę wspólników (z (...) Sp. z o.o. w miejsce powoda) oraz protokół zgromadzenia wspólników z datą 22 czerwca 2015r. [k.14] zawierający zaskarżone uchwały: o przyjęciu porządku obrad, odwołaniu powoda z zarządu i powołaniu A. M. na prezesa zarządu. Uchwały zostały podjęte wszystkimi 44.000 głosami (...) Sp. z o.o. i jednym głosem P. R.. Sąd rejestrowy zmienił w KRS [k.181] wpisy w dziale 1 rubr. 7 wpisując jako wspólnika (...) Sp. z o.o. i w dziale 2 rubr. 1 wpisując A. M. jak jednoosobowy zarząd.

Powyższy stan faktyczny był niesporny (art. 229 i 230 K.p.c.). Strony nie przeczyły istnieniu i autentyczności kserokopii dokumentów złożonych przez stronę przeciwną. Dokonanie ustaleń faktycznych będących odzwierciedleniem treści niespornych dokumentów nie wymaga przeprowadzenia dowodu (tak SA w Krakowie w wyroku z 28 grudnia 2011r., I.ACa.1111/11).

Złożenie w sądzie rejestrowym protokołu z datą 22 czerwca 2015r. dopiero po kwestionowanym przez P. R. zgromadzeniu z 23 czerwca 2015r. i nieskutecznym wniosku o wpis (...) Sp. z o.o. jako wspólnika wskazuje, że protokół jest antydatowany i prawdopodobnie został sporządzony po oddaleniu wniosku (...) Sp. z o.o. post. z 31 lipca 2015r. Ponieważ pozew został wniesiony przed upływem 6 miesięcy od 22 czerwca 2015r. (art. 252 § 3 K.s.h.), data sporządzenia protokołu, a tym samym faktycznego powzięcia zaskarżonych uchwał, nie była istotna.

Sąd zważył, co następuje:

Co do zasady nie można przez czynność prawną ograniczyć zbywalności prawa zbywalnego wg ustawy. Jednakże art. 182 § 1 K.s.h. ustanawia wyjątek od reguły z art. 57 K.c. i dopuszcza ograniczenie zbywalności udziałów umową spółki. Na podstawie § (...) umowy spółki do przeniesienia własności udziałów konieczna jest zgoda spółki wyrażona w formie uchwały wspólników i przeniesienie udziałów umową z 30 czerwca 2014r. jest nieskuteczne, dopóki taka uchwała nie zostanie powzięta (art. 63 § 1 K.s.h.).

Ponieważ zaskarżone uchwały zostały powzięte głosami (...) Sp. z o.o., której w dniu 22 czerwca 2015r. nie przysługiwały udziały, z których spółka ta wykonała prawo głosu, uchwały są nieważne na podstawie art. 252 § 1 K.s.h. ze względu na naruszenie art. 240 K.s.h.

Pozwany podnosił, że umowa przewłaszczenia z 30 czerwca 2014r. została zawarta przez powoda (w imieniu własnym) i P. R. (w imieniu (...) Sp. z o.o.), tj. przez wszystkich wspólników pozwanej spółki, co sanuje brak uchwały wspólników o wyrażeniu zgody na przewłaszczenie. Umowa spółki jednoznacznie wymaga dla zgody formy uchwały wspólników i udział wszystkich wspólników w czynności prawnej przenoszącej własność udziałów nie czyni tej czynności skuteczną. Pomijając kwestię podstaw do przyjęcia przez sąd nowej listy wspólników przynajmniej w przypadku wspólników podlegających wpisowi do KRS (tj. posiadających co najmniej 10% kapitału zakładowego) sąd ma obowiązek sprawdzenia, czy została zachowana forma przeniesienia udziałów (art. 180 K.s.h. i art. 23.1 u. o KRS). Jeśli umowa spółki przewiduje dalsze warunki do skuteczności przeniesienia udziałów, warunkiem wpisu jest dołączenie dokumentów potwierdzających spełnienie tych warunków.

Sąd nie badał, czy zaskarżone uchwały istnieją, gdyż powód wniósł o stwierdzenie nieważności uchwał. Do wniesienia pozwu o stwierdzenie nieważności uchwały wystarczy jej funkcjonowanie w obrocie, np. wpis do księgi protokołów, dołączenie do wniosku o wpis w KRS, a nawet samo sporządzenie uchwały w formie pisemnej i powoływanie się na nią

jako uchwałę wspólników. W razie podstaw do ustalenia nieistnienia uchwały do powoda należy decyzja, czy wnieść o ustalenie nieistnienia uchwały, czy też poprzestać na żądaniu stwierdzenia jej nieważności. W razie zbytecznego pozwania spółki o stwierdzenie nieważności powód ryzykuje obciążenie go kosztami (np. gdy zarząd pozwanej spółki uważa uchwały za nieistniejące i nie zachodzi ryzyko wywołania przez zaskarżone uchwały skutków prawnych).

W procesie wywołanym zaskarżeniem uchwał zmieniających zarząd spółka powinna być reprezentowana przez osoby, których powołanie do zarządu jest kwestionowane przez powoda. Jeśli uchwały skarży odwołany członek zarządu (jako wspólnik), nie stosuje się art. 253 § 2 K.s.h., nawet jeśli skarżący w istocie nadal jest członkiem zarządu (ze względu na nieważność odwołania). Na potrzeby samego procesu o ustalenie nieistnienia uchwały, stwierdzenia jej nieważności lub uchylenia należy zakładać skuteczność powołania do zarządu zaskarżoną uchwałą.

koszty

Powód był zwolniony od kosztów i na podstawie art. 113.1 u.k.s.c. obowiązek uiszczenia opłaty od pozwu (2.000 zł od uchwały) obciąża pozwaną spółkę. W zakresie uchwały o przyjęciu porządku obrad powództwo było zbędne, nie służyło ochronie jakiegokolwiek interesu powoda. Art. 252 K.s.h. nie wymaga interesu prawnego do zaskarżenia uchwały i dlatego sąd uwzględnił powództwo także w zakresie tej uchwały. Jednakże w tym zakresie powództwo było niecelowe (art. 98 § 1 K.p.c.) i pozwanego nie obciąża opłata 2.000 zł.